

PHÂN TÍCH TÁC PHẨM CUỘC CHIA TAY CỦA NHỮNG CON BÚP BÊ

1. Dàn ý phân tích Cuộc chia tay của những con búp bê

a. Mở bài:

- Giới thiệu về tác giả Khánh Hoài (tiểu sử, các tác phẩm chính...).
- Giới thiệu về văn bản “Cuộc chia tay của những con búp bê” (xuất xứ, tóm tắt, khái quát giá trị nội dung và giá trị nghệ thuật,...).

b. Thân bài:

- Cảnh hai anh em Thành và Thủy chia đồ chơi.
- Tâm trạng của Thành và Thủy khi biết tin hai anh em sắp phải xa nhau:
 - + Thủy: bất giác run lên bần bật, kinh hoàng và tuyệt vọng, khóc cả đêm, mắt hờn, loạng choạng, không cho chia rẽ hai con búp bê, buồn thăm thẳm,...
 - + Thành: cắn chặt môi để khỏi bật lên tiếng khóc to, nhưng nước mắt cứ tuôn ra như suối, ướt đầm cả gối và hai cánh tay áo, lạy trời đây chỉ là một giấc mơ.
- => Hai anh em đau khổ, ngậm ngùi trước nỗi đau chia xa.
- Hai anh em nhớ lại những kỉ niệm đã có cùng nhau:
 - + Thủy mang kim ra tận sân vận động vá áo cho anh.
 - + Thành giúp em học, chiều nào cũng đến đón em về.
- Khi chia đồ chơi, tình cảm yêu thương và sự gắn bó của hai anh em càng thể hiện rõ:
 - + Chia đồ chơi, Thành nhường hết cho em.
 - + Thủy thương anh, “không có ai gác đêm cho anh ngủ nên nhường lại cho anh con vệ sĩ”.
- => Thành và Thủy rất mực gần gũi, quan tâm, yêu thương và sẵn sàng chia sẻ cùng nhau.
- Thủy chia tay cô giáo và lớp học:
 - + Khóc thút thít vì Thủy phải chia xa nơi này mãi mãi và có thể Thủy sẽ không còn được đi học nữa.
 - + Cô giáo tái mặt, nước mắt dàn dụa.
 - + Bọn trẻ khóc mỗi lúc một to hơn.
- => Mọi người đều ngạc nhiên, thương xót và đồng cảm với nỗi bất hạnh của Thủy.
- Bức tranh cảnh vật vẫn tươi vui như mọi ngày: mọi người vẫn đi lại bình thường, nắng vàng ươm trùm lên cảnh vật.
- Cảnh hai anh em Thành và Thủy chia tay nhau:
 - + Tâm trạng và hành động của Thủy:
 - Thủy như người mất hồn, mặt tái xanh như tàu lá.
 - Lấy con Vệ Sĩ ra đặt cạnh đầu giường anh để nó gác đêm cho anh ngủ.
 - Nhắc anh, lúc nào có áo rách, tìm về chỗ em để em vá.
 - Cuối cùng, Thủy đặt con Em Nhỏ ở lại và dặn anh không bao giờ được để chúng nó ngồi xa nhau.

- Tâm trạng của Thành: máu mủ, chân như chôn xuống đất, hứa với em sẽ để con Vệ Sĩ và Em Nhỏ cạnh nhau.

=> Khung cảnh chia tay đau thương, buồn bã, ngậm ngùi của hai anh em Thành và Thủy.

c. Kết bài:

- Khái quát lại giá trị nội dung và nghệ thuật:

+ Nội dung: ca ngợi tình cảm anh em, tình cảm gia đình thấm thiết. Đồng thời, phản ánh hiện tượng xã hội: li hôn và hậu quả của nó.

+ Nghệ thuật: cách kể chuyện hấp dẫn, miêu tả tâm lí nhân vật sắc sảo, kết hợp giữa quá khứ và hiện tại,...

- Cảm nhận của bản thân về văn bản: để lại nhiều cảm xúc, gợi nhắc về tình cảm gia đình, tình anh em,...

2. Viết đoạn văn cảm nhận Cuộc chia tay của những con búp bê

Trong cuộc sống, bất cứ cuộc chia tay nào cũng khiến người ta phải đau lòng và thổn thức, đó là sự chia ly bất đắc dĩ của tình yêu, tình thân bởi vì những lý do khác nhau, mà sự chia ly trở thành cách giải quyết hợp lý nhất. Trong đó có lẽ đau đớn nhất là viễn cảnh cuộc chia tay của các bậc làm cha, làm mẹ đã vô tình khiến con cái của họ, những đứa trẻ ngây thơ chưa hiểu thế nào là chia ly phải đau đớn, phải chịu cú sốc lớn trong cuộc đời mà như nhân vật Thành trong truyện ngắn Cuộc chia tay của những con búp bê thổn thức đó là "tai họa".

3. Phân tích tác phẩm Cuộc chia tay của những con búp bê

Nhà văn Khánh Hoài là nhà văn có lối viết giàu tính biểu cảm và chân thực, thường xuyên quan tâm đến các vấn đề trong xã hội thực tiễn. Nhờ vậy, những tác phẩm của ông lúc nào cũng dễ dàng chạm đến trái tim người đọc. Truyện ngắn Cuộc chia tay của những con búp bê cũng không nằm ngoài quy luật đó.

Truyện ngắn Cuộc chia tay của những con búp bê đã đề cập đến cuộc sống của những đứa trẻ bất hạnh khi bố mẹ li hôn. Ở trong câu chuyện chính là Thành và Thủy. Bố mẹ bất ngờ li hôn, khiến hai anh em đang thân thiết, yêu thương nhau lại phải chia xa. Người anh ở lại cùng bố, còn người em theo mẹ về quê. Hai em là nạn nhân của một cuộc hôn nhân đổ vỡ. Và các em không có một chút khả năng phản kháng nào. Hạnh phúc gia đình đối với hai em trở nên xa vời biết bao nhiêu. Sau đêm được mẹ thông báo hai anh em sẽ phải chia xa nhau vì cha mẹ hai em đã quyết định không sống chung với nhau nữa.

Mờ sáng, Thành "rón rén" đi ra vườn, đau khổ ngồi xuống gốc cây hồng xiêm, thì chỉ một lát sau, em gái cũng đi ra vườn ngồi cạnh anh trai. Em gái "lặng lẽ" đặt tay lên vai anh trai, còn anh trai thì "kéo em ngồi xuống và khẽ vuốt lên mái tóc" em gái. Khi Thủy nhớ bố, mong gặp bố, chào bố trước khi theo mẹ về quê ngoại, thì Thành "xót xa nhìn em" và nghĩ: "Bao giờ nó cũng chu đáo và hiếu thảo như vậy". Nghe Thủy nói: "Hay anh dẫn em đến trường một lát" thì Thành lấy chiếc khăn mặt ướt đưa cho em... Thành lại dẫn em gái đến trường như những ngày còn nhỏ...

Thủy là một em bé rất nhân hậu, giàu tình thương, rất quan tâm săn sóc đến anh trai. Mỗi con búp bê đều được Thủy đặt cho một cái tên riêng: con Vệ Sĩ, con Em Nhỏ, và Thủy luôn luôn đặt chúng cạnh nhau, "quàng tay lên vai nhau" thân thiết. Thủy đã mang kim chỉ ra bãi bóng vá áo cho anh trai. Trước khi giã biệt anh còn dặn dò: "Anh ơi! bao giờ áo anh có rách, anh tìm về chỗ em, em vá cho anh nhé...". Thành nằm mê ngủ thấy ma, Thủy đã có "sáng kiến" bắt con Vệ Sĩ khoác dao díp gác cho anh trai ngủ. Trước lúc theo mẹ về quê ngoại.

Tình cảm thân thiết của hai anh em Thành và Thủy được khắc họa rõ nét nhất, chính là qua cảnh chia đồ chơi. Những món đồ chơi ít ỏi nhưng luôn là cả một kho tàng với những đứa trẻ. Vậy mà, Thành đã quyết định để hết lại cho em - một hành động hết sức cao cả của một người anh trai. Còn Thủy, trước lúc chia xa, em vẫn canh cánh trong lòng chuyện anh trai thường nằm mơ thấy ác mộng, nên muốn để Vệ Sĩ lại cho anh. Cả hai anh em băn khoăn trước việc này, bởi chúng không muốn Vệ Sĩ và Em Nhỏ phải chịu nỗi đau chia xa như chúng. Bởi hơn ai hết, hai anh em hiểu rõ sự đau đớn khi phải xa rời người thân. Những suy nghĩ ngây thơ, trong sáng ấy lại khiến cho người đọc thêm thương xót cho số phận của hai em. Cuối cùng, anh Thành quyết định đưa cả Vệ Sĩ cho Thủy, dù đối mặt với việc sẽ phải nằm mơ vào buổi tối. Thật đáng thương biết bao nhiêu. Nhưng rồi trong những giây phút cuối cùng, Thủy lại quyết định để cả Vệ Sĩ và Em Nhỏ ở lại với anh, nhờ anh chăm sóc giúp. Những hành động ấy, thể hiện rõ nét tình cảm anh em thân thiết luôn suy nghĩ cho nhau của Thành và Thủy.

Câu chuyện là một bài học về tình anh em, để lại trong lòng người đọc những ấn tượng khó có thể phai mờ. Búp bê có lỗi gì mà phải chia tay? Búp bê vẫn muốn mình được hạnh phúc trong vòng tay đùm bọc, che chở của ba mẹ. Cuộc chia tay đau đớn và đầy cảm động của hai em bé trong truyện có lẽ sẽ nhắc nhở chúng ta rằng: Gia đình chiếm một vị trí quan trọng trong trái tim mỗi người. Để bảo vệ và gìn giữ được hạnh phúc gia đình không có gì hơn là chúng ta phải đừng để những cuộc chia ly như thế diễn ra để con trẻ tự nhiên lại phải hứng chịu những mất mát không gì hàn gắn được.